

MVCRX04M543P
prvotní identifikátor

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
Kloknerova 2295/26, Praha 414, 148 01

Č. j. MV-117395-2/PO-PRE-2019

Praha 26. srpna 2019
Počet listů: 4

PYROKONTROL trading & consulting
Ing. Bc. Miroslav Valta, Ph.D., MBA
Chvalkov 8
374 01 Trhové Sviny

Odpověď na dotaz ve věci provádění kontrol provozuschopnosti požárně bezpečnostních zařízení

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „GŘ HZS“) obdrželo Vaši žádost ze dne 27. července 2019, která se týkala provádění kontrol provozuschopnosti požárně bezpečnostních zařízení a dalších návazných oblastí.

Úvodem k dané věci sdělujeme, že rozsudkem čj. 21 Cdo 1502/2016 ze dne 20. března 2017 došlo ke změně v pohledu na do té doby užívanou aplikační praxi předpisů o požární ochraně v oblasti kontroly provozuschopnosti požárně bezpečnostních zařízení (dále jen „PBZ“). Z posuzované stávající právní úpravy, zejména § 5 a § 11 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PO“), § 7 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění vyhlášky č. 221/2014 Sb. (dále jen „vyhláška o požární prevenci“) a rozsudku čj. 21 Cdo 1502/2016-138, lze dovést závěr, že z hlediska kontroly provozuschopnosti PBZ nelze nereflektovat požadavek na odbornou způsobilost tak, jak plyne z § 11 zákona o PO.

Ustanovení § 11 zákona o požární ochraně stanovuje odbornou způsobilost osob k plnění některých povinností podle tohoto zákona (pozitivně vymezuje okruh oprávněných osob a jimi prováděných/zabezpečovaných činností), včetně vykonávaných činností podle § 6 odst. 1 písm. c) a d) zákona o PO.

Zákon o PO tedy předpokládá i nutnou odbornou způsobilost u osob, které mohou provádět kontrolu provozuschopnosti PBZ. Jedná se však o nikoliv jedinou podmínku odborné kvalifikace u osob, které mohou provádět kontrolu provozuschopnosti PBZ. Současně nejsou tímto dotčeny další podmínky stanovené v normativních požadavcích či průvodní dokumentaci výrobce. Z hlediska legislativní konstrukce normativního textu nutno

konstatovat, že se jedná o kumulativní a nikoliv alternativní podmínky. Je tedy nezbytné, existuje-li v konkrétním případě taková podmínka, tuto podmínku vždy naplnit.

Vycházíme-li z předmětného judikátu a stávající právní úpravy problematiky odborné způsobilosti ke kontrole provozuschopnosti PBZ, nelze jinak než dospět k závěru, že oprávněnou osobou k provedení kontroly PBZ může být pouze osoba, která je držitelem osvědčení o odborné způsobilosti podle ustanovení § 11 odst. 1 nebo 2 zákona o PO (dále jen „OZO“). Současně, pokud je tak uvedeno normativními požadavky nebo v průvodní dokumentaci výrobce PBZ, musí tato osoba splňovat stanovené podmínky znalostí, praktických dovedností, případně technického vybavení k provedení kontroly provozuschopnosti. V popsaném kontextu je zpracováno i stanovisko GŘ HZS ze dne 26. 2. 2018.

K jednotlivým otázkám dále sdělujeme:

1. postavení OZO v PO a provádění kontrol PBZ máte vysvětleno na vašem webu, ALE konkrétní dotaz zní - může provádět kontroly PBZ i osoba, která není OZO v PO a při kontrole PBZ dodrží stanovené právní předpisy, normativní požadavky a průvodní dokumentaci výrobce, jak je požadováno v § 7 odst. 4 vyhlášky č. 246/2001 Sb.?

Odpověď: kontroly provozuschopnosti PBZ může provádět pouze OZO v návaznosti na výše uvedené.

2. pokud kontroly PBZ provádí osoba, která není OZO v PO, musí mít od výrobce zařízení písemný doklad, že může provádět kontroly na jím vyrobeném zařízení a prošla zaškolením výrobcem?

Odpověď: pokud se jedná o kontroly provozuschopnosti PBZ, může je provádět pouze OZO, jak je uvedeno výše v textu.

3. kde jsou vyjmenovány (konkrétně) normativní požadavky na kontrolu PBZ? (Odkaz ve vyhlášce se vztahuje pouze k ČSN 73 0873). Má GŘ HZS přehled o konkrétních normativních požadavcích a může je dát k dispozici odborné veřejnosti?

Odpověď: normativní požadavky na kontrolu PBZ se odvíjí vždy od konkrétního projektu realizace dané stavby. Zejména tedy od druhu a typu PBZ, zvoleného způsobu zakomponování do stavby, jeho propojení s dalšími zařízeními, dle jakých norem bylo postupováno při navrhování atd. Možných návazností je celá řada. Obecně lze říci, že při realizaci jakékoli stavby je potřeba dodržovat jednak normativní požadavky pro navrhování a provádění staveb (zejména kodex norem pro oblast požární bezpečnosti staveb ČSN 73 08xx), normy v oblasti elektro (normy řady ČSN 34 xxxx), dále normy v oblasti plynárenství (například normy řady TPG xxxx) atp. Současně musí být splněny i další normy, např. výrobové, které je rovněž nutné dodržet, což vyplyne až při jejich zakomponování do daného projektu.

Požadovaným seznamem norem GŘ HZS nedisponuje. Navíc výkon státní správy v oblasti technické normalizace, metrologie a státního zkušebnictví zabezpečuje Úřad

pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále jen „ÚNMZ“). ÚNMZ poskytuje internetový přístup k českým technickým normám a jiným normalizačním dokumentům prostřednictvím portálu ČSN online. Na svých webových stránkách ÚNMZ nabízí možnost vyhledávání českých technických norem včetně těch, které převzaly evropskou normu nebo normu mezinárodní. Informační centrum ÚNMZ Vám může pomoci vyhledat technické normy, které odpovídají konkrétním aktivitám a potřebám, a případně poradit při problémech s používáním normy.

4. jsou nějaké normy z tohoto požadavku vyloučeny, tzn., že není třeba je splňovat anebo se tento požadavek platné legislativy týká všech relevantních norem a to včetně nařízení Evropského parlamentu, které jsou přejímány bezvýhradně všemi členskými státy EU?

Odpověď: viz bod. 3.

5. v případě, že je třeba splňovat veškeré normy související s údržbou požárně bezpečnostních zařízení, jakým způsobem bude organizacemi provádějícími údržbu prokazováno a orgány státního požárního dozoru následně kontrolováno splnění např. bodu 9.4. normy ČSN EN 15004 -1 pro plynová zařízení, nebo ČSN 27 4002:2018 pro evakuační výtahy?

Odpověď: v rámci kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně je vyžadován aktuálně platný doklad o kontrole provozuschopnosti PBZ obsahující údaje, které jsou stanoveny v § 7 odst. 8 vyhlášky o požární prevenci.

České technické normy nejsou z díkce zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů obecně závazné, pokud není na tyto normy odkazováno jiným právním předpisem např. vyhláškou č. 23/2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany staveb.

6. v EU je údržbě PBZ věnována velká pozornost a pro její zpřísnění v ČR svědčí i to, že v řadě zemí je tato činnost koncesovaná za poměrně velký poplatek. Výrobci PBZ v technologických postupech naprosto konkrétně uvádí i dílenská zařízení, na kterých se má údržba provádět. Počítá i naše česká legislativa s tím, že se bude jednat u některých PBZ o činnost koncesovanou a bude GŘ HZS iniciovat uvedení této povinnosti do legislativy PO?

Odpověď: GŘ HZS sleduje a vyhodnocuje tyto zahraniční trendy koncesí v oblasti údržby PBZ. Výsledné řešení poslouží ke zvýšení požární bezpečnosti v ČR, ale nechceme jej aktuálně předjímat.

7. musí výrobce, popř. osoba provádějící montáž PBZ, poskytnout osobě, která provádí kontrolu PBZ průvodní dokumentaci k zařízení, pokud ji nemá vlastník PBZ k dispozici?

Odpověď: Vámi popsané „poskytování“ dokumentace zákon o PO ani vyhláška o požární prevenci nestanovuje. Stavební zákon ukládá vlastníkovvi stavby udržovat projektovou dokumentaci (jehož součástí je požárně bezpečnostní řešení vč. návrhu PBZ) po celou dobu životnosti stavby. Případně si ji lze vyžádat na stavebním úřadě.

8. lze chybějící průvodní dokumentaci k PBZ nahradit např. místním provozním bezpečnostním předpisem podle požadavků §4, odst. 1, NV č. 378/2001 Sb.?

Odpověď: v takovém případě se aplikuje ustanovení § 7 odst. 5 vyhlášky o požární prevenci, které stanoví, že při provozu, kontrole provozuschopnosti, údržbě a opravách požárně bezpečnostního zařízení, u něhož není k dispozici průvodní dokumentace nebo neexistuje výrobce, se postupuje podle průvodní dokumentace a podmínek stanovených výrobcem technicky nebo funkčně srovnatelného druhu nebo typu požárně bezpečnostního zařízení.

9. u některé odborné veřejnosti převládá názor, že rozsudek NS se vztahuje i na VP PO (zejména hasicí přístroje), musí být osoba provádějící kontroly VP PO také OZO v PO?

Odpověď: dle našeho názoru se rozsudek NS čj. 21 Cdo 1502/2016 ze dne 20. března 2017 týká i kontroly věcných prostředků. Tedy, že osoba provádějící kontrolu provozuschopnosti musí mít odbornou způsobilost dle podle ustanovení § 11 odst. 1 nebo 2 zákona o PO, v návaznosti jak je popisováno výše v úvodu.

10. kdy bude aktualizovaný zákon o PO a prováděcí vyhláška o požární prevenci, aby nevznikaly pochybnosti? Dle vašeho dřívějšího sdělení měla být aktualizace k 1. 1. 2018.

Odpověď: aktualizace zákona o PO úzce souvisí s rekonstrukcí zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů, na níž v současné době pracuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, a jež bude mít dopad i do oblasti požární ochrany. Termín aktualizace nedokážeme odhadnout.

Současně si dovoluujeme upozornit, že GŘ HZS není oprávněno závazným způsobem vykládat jednotlivá ustanovení zákona či vydávat závazná výkladová stanoviska, a to ani v případech, kdy je gestorem daného právního předpisu. Ustanovení právních předpisů závazně vykládá v konkrétní věci pouze soud.

plk. Ing. Květoslava Skalská
ředitelka odboru prevence

Vyřizuje: kpt. Ing. Jaromír Konečný
tel.: 950 819 716
e-mail: jaromir.konecny@grh.izscr.cz